

I Jornades de

BIODIVERSITAT MARINA

Taurons i rajades

Propostes del grup de treball de ponents
i experts.

Can Tàpera, 14 de novembre de 2024

INTRODUCCIÓ

Després de la jornada sobre taurons i rajades que tingué lloc a la seu de la Fundació Sa Nostra dia 14 de novembre de 2024, els ponents i un grup d'experts en la matèria es varen reunir per posar en comú propostes i recomanacions amb l'objectiu d'elaborar un document "full de ruta" que pugui ser d'utilitat per a l'administració, centres de recerca i entitats del tercer sector per avançar en la conservació d'aquest grup d'espècies.

Aquest document és un resum dels resultats de la reunió. Estructura les idees i les propostes de manera eficient i col·laborativa, a partir de la necessitat d'enfortir el coneixement i la recopilació de dades fins a la implementació de mesures de mitigació, conservació, protecció i divulgació de taurons i rajades.

Les presentacions de la Jornada es poden veure al canal de Youtube de la Fundació Marilles: <https://youtu.be/wM9XBKxe1Pg?t=1351>

Assistents:

Claudio Barría (ICM-CSIC)
Àlex Bartolí (consultor expert independent)
Anabel Colmenero (ICM-CSIC).
Aniol Esteban (Fundació Marilles)
Guillem Fèlix (COFIB, CAIB)
Santiago García (Fundació Palma Aquarium)
Antoni M. Grau (Director General de Pesca, CAIB)
Javier Guallart (consultor expert independent)
Eva Moragues (Cap de Servei, Recursos Marins, CAIB)
Biel Morey (Save the Med Foundation)
Debora Morrison (Fundació Palma Aquarium)
Francesc Ordines (COB-IEO-CSIC)
Jaime Penadés (Fundación Azul Marino / Lamna)
Sergio Ramírez (COB-IEO-CSIC)
Olga Reñones (COB-IEO-CSIC)
Pablo Rodríguez Ros (Fundació Marilles)
Agustí Torres (SharkMed)

LÍNIES D'ACCIÓ PROPOSADES

1. Consolidació i organització de dades

- Crear una base de dades estandarditzada que unifiqui la informació sobre espècies de taurons i rajades a la regió, incloent-hi captures, alliberaments i albiraments. Això podria implicar la col·laboració interregional per assegurar-se que no hi hagi buits en les dades.
- Implementar tecnologies com els BRUVs (Baited Remote Underwater Video Systems) per a un monitoratge més precís de la fauna marina, optimitzant processos mitjançant intel·ligència artificial per a l'anàlisi de vídeo.

2. Plans de conservació i mitigació

- Desenvolupar i implementar projectes de mitigació d'impactes pesquers que comptin amb la col·laboració del sector pesquer, garantint que les regulacions siguin realistes i comprensibles per als pescadors.
- Implementar programes específics de reintroducció, cria en captivitat i traslocació d'espècies clau, amb una atenció especial a aquelles que podrien estar en risc crític a la regió balear.

3. Ciència ciutadana i educació ambiental

- Enfortir les eines de ciència ciutadana, com ara programes que incentivin la participació de pescadors i bussejadors per a la recopilació de dades sobre la presència i abundància d'espècies.

- Organitzar campanyes d'educació ambiental dirigides tant al públic general com a grups específics, com les comunitats pesqueres, per incrementar la consciència sobre la importància de la conservació.

4. Estudis i anàlisis específics

- Realitzar un diagnòstic inicial per identificar quines espècies tenen prou informació disponible i quines requereixen un esforç més gran de recerca.

Oxynotus centrina
Scylorhinus stellaris
Gymnura altavella
Rostraja alba
Raja radula
Mobula mobular
Prionace glauca
Hexanchus griseus
Raja diverses (ieo)
Mustelus mustelus
Centrophorus
Squalus acanthias /
Squalus blainville
Bathytoshia lata
Dasyatis tortonesei
Cetorhinus maximus

- Desenvolupar estudis genètics i genòmics per tal de comprendre millor la biodiversitat i les connexions genètiques de les espècies locals.

PROPOSTA CRONOLÒGICA PER IMPLEMENTAR AQUESTES ACCIONS

1. Curt termini

- Iniciar la recopilació i unificació de dades existents sobre taurons i rajades de diferents fonts, assegurant l'estandardització de la informació.
- Començar projectes pilot amb BRUVs i avaluar la possibilitat d'integrar la intel·ligència artificial en la identificació d'espècies.
- Dur a terme tallers de formació per a pescadors i comunitats implicades, promovent bones pràctiques de gestió i conservació.

2. Mitjà termini

- Desenvolupar i establir projectes de ciència ciutadana amb incentius clars per a pescadors i bussejadors, amb protocols millorats per assegurar dades de qualitat.
- Implementar programes de conservació basats en els resultats dels primers estudis, prioritzant les espècies que es trobin en situació crítica.
- Organitzar campanyes de sensibilització ambiental per al públic general i sectors clau, com la indústria pesquera, ressaltant la importància dels ecosistemes marins.

3. Llarg termini

- Crear i mantenir una xarxa de monitoratge continu amb BRUVs i altres eines tecnològiques, generant informes periòdics sobre l'estat de les espècies.
- Avançar en projectes de reintroducció i restauració d'hàbitats, basats en/d'acord amb els resultats dels en els estudis inicials.
- Publicar un manual de bones pràctiques actualitzat, incloent-hi l'experiència acumulada i les lliçons apreses durant el procés.

